

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหาวิจัย

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มุ่งที่จะพัฒนาเด็กที่มีอายุระหว่าง 6 - 14 ปี ที่อยู่ในโรงเรียนเป็นเวลา 6 ปี ได้เตรียมตัวเพื่อเป็นประชาชนที่อยู่ดีมีสุข ตามอัธยาศัยของตน สิ่งหลักที่หลักสูตรมุ่งหวังที่จะให้เกิดแก่เด็กมีอยู่ 5 ประการ คือ การเป็นคนดี การเป็นคนมีความรู้ การเป็นคนมีความสามารถ การเป็นคนมีความคิด และการเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ซึ่งการเป็นคนดีนั้นได้แก่ ความไม่เห็นแก่ตัว ความเสียสละ ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร การประหยัด ความรับผิดชอบ ฯลฯ คุณสมบัติเหล่านี้ต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นจนเป็นนิสัยที่นักเรียนสามารถนำไปปฏิบัติจริง มิใช่สร้างเสริมกันแต่เพียงทฤษฎีเท่านั้น (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ , 2526) ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเมื่อได้เรียนแต่ละเรื่องไปแล้ว จะต้องมีการวัดผล การเรียนรู้ว่าผู้เรียนบรรลุตรงตามจุดประสงค์ที่หลักสูตรมุ่งหวังไว้หรือไม่ ในการวัดผล เรื่องความรู้ความสามารถนั้น การวัดผลการเรียนทำได้ด้วยการวัดด้วยแบบวัดประเภทต่าง ๆ จึงไม่เป็นปัญหาแก่ครูผู้สอนมากนัก แต่ในเรื่องความคิดหรือการเป็นพลเมืองดีนั้น เป็นปัญหาอย่างยิ่งสำหรับครูผู้สอน เพราะในเรื่องคุณธรรมนั้นไม่สามารถวัดออกมาได้ด้วยแบบวัดที่ให้คำตอบว่าถูกหรือผิด ดังนั้นในช่วง 10 กว่าปีที่ผ่านมานักการศึกษาจึงเริ่มให้ความสนใจกับพฤติกรรมทางด้านความรู้สึก (Affective Domain) เพราะถือว่าเป็นเป้าหมายหนึ่งที่ต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ไทเลอร์ (1973) กล่าวว่า องค์ประกอบทางด้านความรู้สึกของมนุษย์นั้น มีความสำคัญทั้งในด้านเป็นวิถีทาง (Means) และจุดหมายปลายทาง (Ends) ของการจัดการศึกษา ในการจัดการเรียนตามหลักสูตรก็ได้เน้นในเรื่องนี้ตลอดเวลา (โกวิท ประวาลพฤษช์ , 2527) การวัดความรู้สึกไม่สามารถวัดได้ด้วยแบบทดสอบที่ให้คำตอบเป็นถูกหรือผิด เพราะความรู้สึกไม่สามารถจะตอบชี้ชัดลงไปได้ว่าสิ่งนั้นถูกหรือผิด และเป็นที่ยากที่จะตัดสินว่าจะอะไรคือความเชื่อหรือความรู้สึกที่แท้จริงของผู้ตอบ ดังนั้นผู้วัดจึงต้องหาวิธีการเพื่อที่จะให้ผู้ตอบหรือเด็ก ได้แสดงลักษณะที่แท้จริง

ออกมาให้เห็น หลักการสำคัญของการวัดผลก็คือ การคิดค้นหาเครื่องมือหรือกลวิธีที่จะ กระตุ้นให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ออกมาตรงกับสิ่งที่ต้องการอยากจะรู้เกี่ยวกับผู้ที่ถูกวัด นั่นคือ ภายใต้งานใช้ เครื่องมือวัดผลความรู้สึก ผู้ถูกวัดจะต้องแสดงธาตุแท้ของความรู้สึกออกมาตรงกับ ความจริง วิธีการวัดความรู้สึกของผู้เรียนสามารถแบ่งออกได้ 2 วิธี คือ การใช้ การสังเกตพฤติกรรม กับ การให้นักเรียนเขียนบรรยายความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง (โกวิท ประวาลพฤษ์ , 2527)

ในขณะที่การวัดผลด้านจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ได้ใช้การวัด โดยวิธีการสังเกต (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ , 2526) ซึ่งเป็นวิธีการวัดที่ ถูกต้องตามหลักการวัดผลทางด้านความรู้สึก (Affective Domain) แต่ปัญหาการวัดโดย วิธีการสังเกตนั้นมีมากเพราะครูไม่สามารถติดตามสังเกตพฤติกรรมในด้านคุณธรรมเหล่านั้น ของนักเรียนได้ทั่วถึงและตรงตามความเป็นจริง เพราะสาเหตุหลายประการ เช่น จำนวน นักเรียนในความรับผิดชอบมีมากเกินไป เวลาในการสังเกตมีไม่พอเพราะครูมีงานอื่นที่ต้อง รับผิดชอบอีกมากมาย จากสาเหตุดังกล่าวจึงทำให้นักวิจัยหลายคนได้พยายามสร้างเครื่องมือ วัดความรู้สึก เพื่อใช้ประกอบการวัดผลในโรงเรียนขึ้นเป็นการช่วยให้ครูผู้สอนได้สะดวกใน การวัดและประเมินผลในด้านคุณธรรมต่าง ๆ เช่น สอนา พรหมพันธุ์ และคณะได้สร้าง แบบวัดความซื่อสัตย์ เมื่อปี พ.ศ.2522 เป็นแบบวัดให้เลือกตอบ 2 ตัวเลือก คือ คำตอบ จะเป็นถูกและผิด ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน และอนุวัฒน์ ตั้งสมบูรณ์ ได้ทำการสร้างแบบวัดความซื่อสัตย์ขึ้นในปี พ.ศ. 2526 เป็นแบบวัดชนิด เลือกตอบ 4 ตัวเลือก และสร้างแบบวัดความรู้สึกเรื่องความซื่อสัตย์ ชนิดการจัดอันดับคุณภาพ (Rating Scale) 4 อันดับ การให้คะแนนจะเป็น 1 , 2 , 3 และ 4 คะแนน ตามความมากน้อย ของความซื่อสัตย์ เมื่อได้ทำการพิจารณาแบบวัดความซื่อสัตย์ของสอนา พรหมพันธุ์ เป็น แบบวัดที่ใช้ตัวเลือกแบบถูกผิด ส่วนของอนุวัฒน์ ตั้งสมบูรณ์ เป็นแบบวัดความซื่อสัตย์ที่ใช้กับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในเขตกรุงเทพมหานคร เนื้อหาและพฤติกรรมหรือสถานการณ์ที่สร้าง ในแบบทดสอบเป็นเหตุการณ์ของเด็กที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร เป็นส่วนใหญ่ และสร้างขึ้น โดยไม่ได้ยึดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรประถมศึกษา 2521 เป็นเกณฑ์ ดังนั้นแบบวัด ความซื่อสัตย์ทั้งสองฉบับดังกล่าว จึงไม่สามารถที่จะนำไปใช้วัดความซื่อสัตย์ของนักเรียน ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรประถมศึกษา 2521 จึงยังคงมีจุดอ่อนอยู่

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมองเห็นปัญหาว่า ในขณะที่

การวัดผลในด้านความรู้สึก (Affective Domain) ของนักเรียนในระดับประถมศึกษา ยังมีความต้องการเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพตรงตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ในหลักสูตร เพื่อนำไปวัดผลในด้านนี้อีกมาก เพื่อช่วยให้ความสะดวกในการวัดและประเมินผลทางด้าน จริยธรรมตามที่หลักสูตรกำหนดไว้แก่ครูผู้สอน โดยการนำไปประกอบการวัดโดยการสังเกต ที่ครูประถมศึกษาใช้อยู่ในขณะนี้ เพื่อให้ได้ธาตุแท้ของความรู้สึกหรือคุณลักษณะที่แท้จริงใน คุณธรรมด้านต่าง ๆ ของนักเรียน เพื่อเป็นประโยชน์แก่ครูผู้สอน ครูแนะแนว ตลอดจนบิดา มารดาของนักเรียนจะได้นำผลจากการวัดที่ถูกต้อง ไปปรับปรุงคุณลักษณะของนักเรียนให้เป็น คนดีมีคุณธรรมต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงคิดทำการสร้างและพัฒนาแบบวัดความซื่อสัตย์สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขึ้น เพื่อวัดพฤติกรรมในด้านความซื่อสัตย์ ตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ในหลักสูตรประถมศึกษา 2521

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความเชื่อถือได้ โดยพิจารณาจาก

1. ความเที่ยง (Reliability) แบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency)
2. ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity)
3. ความตรงตามเกณฑ์ (Criterion Related Validity) โดยที่เกณฑ์ คือ ผลการประเมินพฤติกรรมความซื่อสัตย์โดยครูประจำชั้น
4. ความตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity)

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างและพัฒนาแบบวัดความซื่อสัตย์ของนักเรียน ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งสร้างตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

2. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 ประจำปีการศึกษา 2532 และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี ประจำปีการศึกษา 2532 ซึ่งสุ่มมาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายหลายระยะ (Multi-stage Simple Random Sampling)

3. แบบวัดความซื่อสัตย์ใช้การเขียนตอบโดยผู้ถูกทดสอบ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. พฤติกรรมต่างๆในจุดประสงค์การเรียนรู้ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต สามารถวัดได้ด้วยกระบวนการวัดผล
2. ผลการประเมินโดยครูประจำชั้นเชื่อถือได้

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

1. ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ให้ครูประจำชั้นบางโรงเรียนช่วยในการควบคุมการสอบ เพราะผู้วิจัยมีเวลาในการเก็บข้อมูลน้อยเนื่องจากโรงเรียนจะปิดเรียนสิ้นปีการศึกษา จึงต้องให้ครูประจำชั้นช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล อาจมีผลต่อการตอบแบบวัดของนักเรียน ได้นักเรียนอาจตอบไม่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงหรือการคุมสอบอาจไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การคุมสอบ ซึ่งจะมีผลต่อคุณภาพของแบบวัดในการวิจัยครั้งนี้
2. ในขณะที่เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างบางโรงเรียน เป็นช่วงเวลาที่นักเรียนกำลังทำการสอบปลายภาคเรียน ทางโรงเรียนจึงอนุญาตให้ทำการทดสอบในช่วงโมงสุดท้าย ซึ่งอาจมีผลต่อการตอบ เพราะสภาพร่างกาย อารมณ์ และจิตใจของนักเรียนที่ทำการสอบมาทั้งวันและเป็นช่วงโมงสุดท้ายนักเรียนจะได้กลับบ้าน อาจทำการตอบแบบวัดอย่างรีบเร่งไม่เต็มใจที่จะตอบ ซึ่งจะมีผลต่อคุณภาพของแบบวัด

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ความซื่อสัตย์ หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่แสดงออกทั้งที่บ้านและที่โรงเรียนในเรื่องต่อไปนี้

1.1 การพูดความจริง

1.2 การตรงต่อเวลา

1.3 การยอมรับผิด

1.4 การไม่ขโมยของเพื่อน ครู หรือผู้ปกครอง หรือการเอาของผู้อื่น มาเป็นของตนเอง

1.5 การปฏิบัติตามข้อตกลง กติกา หรือสัญญาที่ให้ไว้กับเพื่อน ครู หรือผู้ปกครอง

2. แบบวัดความซื่อสัตย์ หมายถึง เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้วัดความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งที่อยู่ที่บ้านและอยู่ที่โรงเรียน แบบวัดนี้ ประกอบด้วยข้อคำถามที่เป็นสถานการณ์ 2 รูปแบบ คือ สถานการณ์ทางภาษา จำนวน 20 ข้อ และสถานการณ์ภาพ จำนวน 20 ข้อ รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ โดยมีคะแนนข้อละ 4 คะแนน คะแนนเต็มเท่ากับ 160 คะแนน ใช้เวลาในการตอบ 50 นาที แบบวัดนี้ นักเรียนเป็นผู้ตอบเอง

3. ความเชื่อถือได้ของแบบวัดความซื่อสัตย์ หมายถึง คุณภาพของแบบวัดที่พิจารณาได้จาก ค่าที่แสดงความสอดคล้องภายในที่ใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach, 1974) ความตรงเชิงโครงสร้าง ซึ่งหาได้จากวิธีการวิเคราะห์ตัวประกอบ (Factor Analysis) ความตรงตามเกณฑ์ ซึ่งใช้ค่าความสัมพันธ์ แบบ Point Biserial Correlation Coefficient ระหว่างคะแนนจากแบบวัดกับผลการประเมินพฤติกรรมความซื่อสัตย์โดยครูประจำชั้น นอกจากนี้ยังมีความตรงเชิงจำแนกจากการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ระหว่างกลุ่มที่มีความซื่อสัตย์สูงกับกลุ่มที่มีความซื่อสัตย์ต่ำ

4. ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดความซื่อสัตย์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถวัดในเรื่องความซื่อสัตย์ของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ โดยการตรวจสอบด้วยวิธีการวิเคราะห์ตัวประกอบ (Factor Analysis) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS* สกัดตัวประกอบด้วยวิธี PC (Principal Component Analysis) และหมุนแกนออร์ทोगอนอล (Orthogonal) ด้วยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax) ซึ่งคาดว่าจะได้ตัวประกอบที่สำคัญ จำนวน 5 ตัวประกอบ คือ

- 4.1 ตัวประกอบด้านการพูดความจริง
- 4.2 ตัวประกอบด้านการตรงต่อเวลา
- 4.3 ตัวประกอบด้านการยอมรับผิด
- 4.4 ตัวประกอบด้านการไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน
- 4.5 ตัวประกอบด้านการปฏิบัติตามข้อตกลง หรือสัญญา

5. ความตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดความซื่อสัตย์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถบอกได้ว่าผู้ทดสอบแต่ละคนมีความซื่อสัตย์ตรงตามสภาพความเป็นจริงในขณะนั้น โดยทำการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากการทดสอบแบบวัดความซื่อสัตย์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับการประเมินพฤติกรรมความซื่อสัตย์ โดยการสังเกตของครูประจำชั้น

6. ความตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดความซื่อสัตย์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถจำแนกผู้ทดสอบที่มีความซื่อสัตย์สูงกับผู้ที่มีความซื่อสัตย์ต่ำออกจากกันได้ โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) ทดสอบคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่มีความซื่อสัตย์สูงกับกลุ่มที่มีความซื่อสัตย์ต่ำ

7. เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมความซื่อสัตย์ หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ในเรื่องความซื่อสัตย์จากการสังเกตของครูประจำชั้นในพฤติกรรมต่อไปนี้

7.1 การพูดความจริง	10	คะแนน
7.2 การตรงเวลา	10	คะแนน
7.3 การยอมรับผิด	10	คะแนน
7.4 การไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง	10	คะแนน
7.5 การปฏิบัติตามข้อตกลง กติกา หรือสัญญา	10	คะแนน
รวมคะแนนจากการสังเกต	50	คะแนน

8. ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) หมายถึง คุณสมบัติด้านความเที่ยงของแบบวัด (Reliability) ซึ่งเป็นความคงเส้นคงวา (Consistency) ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบแบบวัดความซื่อสัตย์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการนำแบบวัดไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างเพียงครั้งเดียว แล้วนำผลจากการทดสอบมาหาค่าความเที่ยงด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach)

9. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2532 จำนวน 46,939 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แบบวัดความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เชื่อถือได้ 1 ฉบับ
2. ได้เครื่องมือวัดความซื่อสัตย์ซึ่งเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการวัดผล และประเมินผลในชั้นเรียน ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และในชั้นอื่น ๆ
3. เป็นแนวทางให้ครูผู้สอนนำเอาวิธีการวัดผลไปใช้ให้ถูกต้องตามวิธีการวัดผล ทางด้านจิตตปริยศาสตร์หรือในการวัดคุณลักษณะของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ครูผู้สอนรู้และเข้าใจ ผู้เรียนดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งสามารถปรับปรุงคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่ดี ตาม จุดประสงค์การเรียนรู้ที่หลักสูตรที่กำหนดไว้
4. เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารการศึกษา ครูผู้สอน ครูแนะแนว ตลอดจนจนนิดา มารดาหรือผู้ปกครองนักเรียน ที่จะได้นำเอาผลจากการวัดมาใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะ ทางด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น เพื่อจะได้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพของประเทศ ต่อไป
5. เป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาแบบวัดทางด้านจิตตปริยศาสตร์ เพื่อวัด คุณลักษณะของผู้เรียนในด้านอื่น ๆ ต่อไป